

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2528/2022
16.03.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиле – противтужене АА из ..., чији је пуномоћник адвокат Срђан Јанићијевић из ..., против туженог – противтужиоца ББ из ..., чији је пуномоћник адвокат Ђура Благојевић из ..., ради вршења родитељског права, одлучујући о ревизији туженог - противтужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 439/2021 од 03.11.2021. године, на седници одржаној 16.03.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог - противтужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 439/2021 од 03.11.2021. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог - противтужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П2 229/2020 од 08.07.2021. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиле – противтужене и малолетно дете парничних странака, ВВ, поверена на самостално вршење родитељског права мајци АА. Ставом другим изреке одбијен је противтужбени захтев туженог- противтужиоца којим је тражио да се мал. ВВ повери њему као оцу на чување, васпитање и издржавање. Ставом трећим изреке одбијен је тужбени захтев тужиле – противтужене којим је тражила да се тужени – противтужилац делимично лиши родитељског права у погледу чувања, подизања, васпитања, образовања, заступања, управљања и располагања имовином детета, о свим другим правима која битно утичу на живот детета. Ставом четвртим изреке уређено је одржавање личних односа мал. ВВ са оцем ББ, на начин ближе одређен у овом ставу изреке. Ставом петим изреке, одбијен је противтужбени захтев туженог – противтужиоца којим је тражио да дете одржава личне контакте са мајком по предлогу и мишљењу Центра за социјални рад. Ставом шестим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиле – противтужене и обавезан тужени – противтужилац да на ие издржавања мал. ВВ, плаћа месечно 13.000,00 динара на начин одређен у овом ставу изреке, почев од пресуђења 08.07.2021. године док за то постоје законски услови, док је одбијен захтев за већи износ од досуђеног а до траженог износа од 15.000,00 динара. Ставом седмим изреке одбијен је

противтужбени захтев туженог - противтужиоца којим је тражио да се обавезе тужиља – противтужена да на име доприноса за издржавање мал. ВВ плаћа месечно 7.000,00 динара, почев од утужења док за то постоје законом предвиђени услови, на начин одређен у изреци. Ставом осмим изреке одређено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 439/2021 од 03.11.2021. године, одбијена је као неоснована жалба туженог – противтужиоца и првостепена пресуда потврђена у ставовима првом, другом, четвртном, петом, усвајајућем делу става шестог, седмом и осмом изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени - противтужилац је изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...18/20), у вези члана 202. Породичног закона („Службени гласник РС“, бр. 18/2005, 72/2011-др.закон и 6/2015), Врховни касациони суд је оценио да ревизија туженог - противтужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. То није случај ни са битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 11. ЗПП која у смислу члана 407. став 1. тачка 2. ЗПП може представљати ревизијски разлог само уколико је истицана у жалби или је учињена пред другостепеним судом, што није конкретан случај. Нема ни битне повреде одредаба парничног поступка од стране другостепеног суда из члана 374. став 1. ЗПП, а битна повреда одредаба парничног поступка из 374. став 2. тачка 12. ЗПП коју ревидент истиче не представља ревизијски разлог.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке из ванбрачне заједнице која је трајала до 2015. године имају једно малолетно дете, ћерку ВВ, рођену ... године. Малолетној ВВ која живи са мајком 2017. године дијагностикован је реуматидни артритис и проблем са левим оком због којег се дете лечи и у иностранству и што захтева и даље лечење. Тужиља је запослено лице с тим да због одсуства са рада због неге детета прима просечну накнаду зараде у износу од 20.422,03 динара месечно, али остварује и додатне приходе од око 10.000,00 динара месечно јер се бави и трговином, најчешће док борави у Са дететом станује у изнајмљеном стану за који плаћа закупнину од 70 евра месечно и режијске трошкове који износе 7.000,00 динара. Не поседује непокретности, нити има законску обавезу да издржава друга лица. Тужени станује у породичној кући својих родитеља, нема непокретне имовине и тренутно је незапослен. Не издржава друга лица. Месечне потребе малолетног детета странака износе месечно око 30.000,00 динара и односе се на подмиривање основних потреба детета, док се њено лечење финансира из хуманитарних фондова. Центар за социјални рад у Нишу је у свом налазу и мишљењу са допунама и изјашњењима навео да је, имајући у виду календарски узраст и здравствено стање малолетне ВВ, већи степен ангажованости и усмерености мајке на задовољење здравствених потреба мал. детета, већи степен разумевања потреба структуриране организације, времена и активности детета, у њеном најбољем интересу да буде поверена мајци на самостално вршење

родитељског права, уз уважавање права и потреба детета да, ради правилног развоја, остварује блиски контакт са оцем по предложеном моделу и динамици.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је нашао да је првостепени суд правилно применио материјално право, и то чланове 6. став 1. Породичног закона, 77. став 3, 266. став 1. и 270 истог закона када је донео одлуку да се малолетно дете странака повери мајци на самостално вршење родитељског права, код датог налаза и мишљења надлежног Центра за социјални рад у коме је истакнуто да је процена извршена након компаративне анализе родитељских капацитета и обављеног разговора са малолетним дететом након чега је утврђено да мајка као родитељ може адекватније и савесније одговорити потребама детета, да може да се непосредније ангажује по питању васпитно – образовних потреба детета, да одржи сталност у задовољењу емоционалних потреба, док се отац уз значајнију подршку своје породице, може старати о задовољењу базичних потреба детета. С обзиром на то, а имајући у виду узраст и пол детета, као и вербализовану жељу детета да живи са мајком, одлучено је да је у најбољем интересу мал. ВВ да буде поверена мајци на самостално вршење родитељског права због чега је усвојен тужбени, а одбијен противтужбени захтев за поверавање детета. Поред тога, другостепени суд цени да је правилном применом чланова 61. и 270. Породичног закона уређен модел одржавања личних односа туженог- противтужиоца са малолетним дететом, који модел је предложио Центар за социјални рад утврдивши шта је најбољи интерес детета које има здравствене проблеме, а код чињенице да се отац брине о детету које код њега борави док тужила – противтужена одлази у иностранство где ради и стара се да оствари додатна новчана средства. Такође, другостепени суд сматра да је материјално право правилно примењено и у погледу дела одлуке о захтевима странака који се односе на висину доприноса за издржавање малолетног детета, а којом је тужени – противтужилац сагласно члановима 154. став 1. ПЗ, те члановима 160 – 163. истог закона обавезан да доприноси издржавању малолетне ВВ са месечним износом од 13.000,00 динара, почев од утужења па док постоје законски услови како је то тужила – противтужена тражила. По оцени другостепеног суда, правилна је и законита и одлука о трошковима поступка донета правилном применом члана 207. Породичног закона.

По оцени Врховног касационог суда правилно је другостепени суд применио материјално право доносећи побијану одлуку, док се ревизијским наводима туженог - противтужиоца неосновано указује на супротно.

Одредбом члана 270. Породичног закона прописано је да је суд дужан да, пре него што донесе одлуку о заштити права детета или о вршењу односно лишењу родитељског права, затражи налаз и стручно мишљење од органа старатељства, породичног саветовалишта или друге установе специјализоване за посредовање у породичним односима. Одредбом члана 272. истог закона прописано је да ако родитељи нису закључили споразум о вршењу родитељског права или суд процени да није у најбољем интересу детета, одлуку о поверавању заједничког детета једном родитељу, о висини доприноса за издржавање од стране другог родитеља и о начину одржавања личних односа детета са другим родитељем доноси суд.

Неосновано се у ревизији истиче да нижестепени судовим нису довољно ценили наводе Центра за социјални рад који су на страни туженог – противтужиоца и да он

фактички већ самостално врши родитељско право, јер тужиља – противтужена често одлази у иностранство, као и да је налаз и мишљење Центра контрадикторан, због чега је суд требало да прихвати предлог да се изradi нови налаз и мишљење. Ово из разлога што се из налаза и мишљења надлежног Центра за социјални рад, са допунама у којима се изјаснио на све примедбе туженог – противтужиоца, утврђује да је исти у свему јасан, непротивречан и потпун и да су свеобухватно размотрене породичне, социјалне, емотивне и психофизичке прилике и ситуације обе парничне странке, као и емотивне потребе, склоности, узраст, пол и здравствено стање малолетног детета, након чега је оцењено да је најбољи интерес малолетне ВВ да буде поверена мајци на самостално вршење родитељског права, што нижестепени судови правилно прихватају.

Чињеница да тужиља – противтужена повремено борави у иностранству где ради и остварује додатне приходе, не указује да тужени – противтужилац самостално врши родитељско право, већ само да савесно, уз помоћ своје мајке, брине о свом детету док је мајка детета оправдано одсутна.

Поред тога, супротно наводима ревизије, код утврђених потреба малолетног детета које месечно износе 30.000,00 динара, без трошкова лечења, и могућности родитеља као дужника издржавања, правилном применом чланова 154. став 1, 160-163. Породичног закона утврђена је висина доприноса туженог – противтужиоца у издржавању малолетног детета странака у износу од 13.000,00 динара месечно, која није превисоко одмерена. Чињеница да је тужени – противтужилац тренутно незапослен и да се опоравља од повреде задобијене у саобраћајној незгоди, није трајно стање, с обзиром да је тужени – противтужилац као радно способан и млад човек дужан да обезбеди приходе од којих би се подмиривале основне животне потребе малолетне ВВ.

Осталим ревизијским наводима се указује на утврђено чињенично стање и исти не могу бити дозвољени ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. ЗПП, ни са изузетком да се у смислу члана 403. став 2. ЗПП ради о ревизији изјављеној у породичном спору.

На основу изнетог, применом члана 414. ЗПП у вези члана 202. Породичног закона, одлучено је као у ставу првом изреке.

Будући да тужени - противтужилац није успео у поступку по ревизији, а и да у смислу члана 207. разлози правичности не би оправдавали досуђивање ових трошкова поступка, то је донета одлука као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић